

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA ÎNFRICOȘĂTOAREI JUDECĂȚI (a Lăsatului sec de carne)

SF. AP. ARHIP; SF. AP. FILIMON
ȘI SOȚIA SA, APFIA

Astăzi ne aflăm în Duminica a 3-a din Perioada Triodului, în Duminica Înfricoșătoarei Judecăți sau în Duminica Lăsatului sec de carne. Adevărat este că cel mai înfricoșător lucru în această lume, de la întemeierea ei și până în prezent, este momentul celei de a doua veniri a Mântuitorului Hristos, Parusia Sa și Judecata cea de la sfârșitul veacurilor: Judecata cea înfricoșătoare.

Este înfricoșătoare pentru faptul că se va decide modul și locul în care ne vom petrece veșnicia. Ori în bucuria cea veșnică, în Raiul desfătării, alături de îngerii și sfinții lui Dumnezeu sau în chinul cel veșnic, în iadul cel veșnic alături de diavol și slugile lui.

Din Evanghelia de astăzi înțelegem că la Judecată vom fi întrebați de Hristos, Dreptul Judecător, dacă am hrănit pe cei flămânzi, am dat să bea celor însetați, am primit pe cei străini, am îmbrăcat pe cei goi, am cercetat pe cei bolnavi și pe cei închiși în temniță. Vom fi întrebați dacă am fost aproape de cei aflați în suferință și dacă am avut milă de ei. În funcție de felul în care am știut să fim milostivi și aproape de ei, vom fi primiți în Împărăție sau vom fi aruncați afară în focul cel veșnic.

Dar cine sunt acei aflați în suferință de care depinde sentința dată de Hristos nouă? Cei menționați de Mântuitorul nu sunt doar niște simpli beneficiari ai milosteniei noastre, ci vor fi martori la dreapta Judecată a lui Dumnezeu. Ei vor fi susținătorii sau pârâșii noștri, potrivit cu atitudinea pe care am avut-o față de ei. Căci Mântuitorul Hristos ne îndeamnă: „Împacă-te cu pârâșul tău degrabă, cât încă mai ești cu el pe cale, ca nu cumva pârâșul să te dea pe mâna judecătorului, pe aceea a slujbașului și să fii aruncat în temniță” (Matei 5, 25). Sfântul Ioan Gură de Aur comentează

DUMINICA ÎNFRICOȘĂTOAREI JUDECĂȚI

zicând: „Că înainte de a intra pe ușa tribunalului tu ești stăpânul; dar dacă îi treci pragul, oricât te-ai strădui, nu vei putea să-ți aranjezi treburile după voința ta, că ești sub mâna altuia” (Omilia la Matei 16, 8).

„Pârâșii” de la dreapta Judecată nu vor fi doar semenii cu care am avut conflicte, ci toți acei oameni aflați în nevoi pe care noi i-am ignorat. Suntem îndemnați să ne împăcăm cu ei până să ajungem în fața Judecătorului, adică să încetăm a mai fi față de ei nepăsători și ignoranți. Să-i cercetăm și să-i ajutăm, căci la Judecată comportamentul nostru față de ei va fi hotărâtor pentru mântuirea noastră. De nu-i vom câștiga susținători prin faptele noastre de milostenie îndreptate către ei, aceștia vor deveni pârâșii noștri, în sensul că Hristos se identifică cu toți nevoiașii, amărății și oropsiții sorții pe lângă care noi trecem adesea nepăsători, uitând că prezența lor va fi hotărâtoare pentru mântuirea noastră.

Dar pârâșii noștri vor fi și faptele noastre cele rele pe care le-am făcut și pentru care nu ne-am pocăit. Și acestea ne vor osândi. Ne vor osândi și duhovnicii

noștri cărora nu le-am mărturisit toate păcatele sau nu i-am ascultat, nu i-am urmat sau nu am săvârșit canonul dat nouă de dâșii. Vom fi osândiți și de îngerii noștri primiți la Botez, de care nu am ascultat și pe care i-am întristat prin neascultarea noastră față de Dumnezeu.

Dar cel mai mare pârâș și împotrivor al nostru la vremea Judecății este diavolul, care se va strădui din răsuputeri să încline balanța faptelor noastre spre răul și pierzarea noastră. Cert este că vom pleca din această viață; nici necredincioșii nu contestă acest lucru. Însă, important este cum vom pleca în veșnicie, având în vedere că se apropie din zi în zi Înfricoșătoarea Judecată a lui Hristos. Să fim împăcați, așadar, cu Dumnezeu, cu conștiința noastră că am săvârșit binele și virtutea, cu toți necăjiții întâlniți în cale pe care i-am ajutat, să ne spovedim cât mai des, complet și cu „inima înfrântă și smerită”, ca astfel să-i avem susținători pe sfinți, pe îngeri, pe duhovnici și pe toți necăjiții la vremea Judecății, spre mântuirea noastră și spre dobândirea Împărăției Cerurilor. ❖

Părintele Adrian Chiriță

SĂPTĂMÂNA ALBĂ

Ultima perioadă pregătitoare dinaintea Postului Mare

Postul Mare este precedat de o săptămână pregătitoare, de trecere, numită Săptămâna brânzei sau Săptămâna albă. Aceste denumiri vin de la faptul că în toate cele 7 zile premergătoare Postului Mare se mănâncă brânză, lapte, ouă și pește, inclusiv miercuri și vineri.

Săptămâna brânzei are, de asemenea, și un sens profund pedagogic. Această perioadă îl întărește din punct de vedere duhovnicesc pe credincios pentru zilele de post care urmează prin cântările de la strană și prin ansamblul rânduielilor liturgice specifice acestei săptămâni. Din ziua de miercuri a Săptămânii albe și până în miercuria Săptămânii Mari se rostește rugăciunea Sfântului Efreim Sirul - „Doamne și Stăpânul vieții mele” - însoțită de metanii, ceea ce ne face să ne gândim la nevoința pe care o vom săvârși de-a lungul întregului post.

Săptămâna albă ne amintește de timpul pe care protopărinții Adam și Eva l-au petrecut în Rai. Dacă în Duminica Înfricoșătoarei Judecăți Biserica ne-a pus înaintea sfârșitului lumii, prin Săptămâna albă suntem aduși la începutul creației și la crearea omului și așezarea lui în Eden, după cum aflăm din cartea Facerii: „Atunci, luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie. Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre Răsărit, și a pus acolo pe omul pe care-l zidise” (2, 7-8). După această săptămână urmează duminica în care Sfinții Părinți ne arată consecințele nepostirii lui Adam, izgonirea din Rai. Din acest eveniment biblic, Biserica ne învață că prin post putem să câștigăm ceea ce Adam a pierdut, adică Raiul. „De aceea se pune acum, la începutul sfântului Post de patruzeci de zile, pomenirea lui Adam, pentru ca, aducându-ne aminte ce mare rău a adus nepostirea lui, să ne străduim să primim postul cu multă bucurie și să-l păzim spre a dobândi cu ajutorul lui ceea ce n-a reușit Adam, adică îndumnezeirea” (Sinaxar, Duminica Izgonirii lui Adam din Rai).

În această săptămână se face o pregătire trupească a creștinilor pentru postul care va veni. Îngrijindu-se de cele ale trupului, Biserica îi obișnuiește treptat pe credincioși cu practica postirii, permițându-le, totuși, să se întărească pentru cele 40 de zile în care se vor osteni, cu produse din lapte, ouă și pește. Albul acestor alimente simbolizează haina

luminoasă a postului pe care urmează să-l începem.

Săptămâna albă ne mai amintește și de viețuirea primilor oameni în Rai, unde ei nu consumau carne. Consumul cărnii și al sângelui începe în neamul omenesc abia după momentul căderii în păcat. De aceea, aceste șapte zile sunt și un chip al înălțării, al întoarcerii noastre la starea cea dintâi și în Împărăția Cerurilor.

O altă particularitate a acestei perioade este și faptul că în zilele de miercuri și vineri nu se săvârșește Sfânta Liturghie, fiind zile aliturgice.

Sâmbăta Săptămânii brânzei ne aduce exemplul asceților care au fost postitori prin excelență și care ne arată prin viața lor cum să parcurgem drumul anevoios al postului. Această sâmbătă este numită a asceților, pentru că acum Biserica ni-i pune înaintea „pe toți bărbații și femeile care, prin multe nevoințe și osteneți, au trăit cu cuvioșie. Aceasta, pentru ca, prin pomenirea lor și a luptelor lor, să ne facă să intrăm cu mai mult curaj în marea luptă a postului. Având ca pildă și călăuză viața lor și dobândind sprijinul și ajutorul lor, vom putea fi gata pentru luptele cele duhovnicești, mai cu seamă când ne gândim că și ei au avut aceeași fire ca și noi” (Sinaxar, Sâmbăta Lăsatului sec de brânză). Astfel, asceții sunt o pildă pentru noi care ne pregătim să parcurgem perioada Postului Mare, cel mai important timp duhovnicesc din cursul anului bisericesc.

Ultima zi din Săptămâna Brânzei se numește „Duminica Iertării”, arătând astfel râvna de a dobândi iertarea Domnului, o temă centrală a Postului Mare. La Vecernia de duminică seara,

toți credincioșii își cer iertare unul altuia și astfel începe Postul Mare. Duminica Iertării se mai numește și „Duminica lăsatului sec de brânză”, căci pentru creștinii evlavioși aceasta este ultima zi dinaintea Paștii în care mai pot consuma produse lactate și ouă. Peștele, vinul (băuturile alcoolice) și uleiul (orice fel de grăsime vegetală) nu sunt nici ele permise în majoritatea zilelor din Postul Mare. Ziua de după Duminica lăsatului sec de brânză se numește Lunea albă sau Lunea curată, pentru că toți credincioșii și-au cerut iertare, ca să înceapă Postul Mare cu inima curată.

Toată perioada postului este o îndepărtare de cele vremelnice și o asumare a urcușului duhovnicesc care ne duce către viața veșnică, ținta și scopul existenței noastre. Postul este timpul întoarcerii la starea paradisiacă, la starea noastră naturală de cetățeni ai Raiului, pentru care am fost creați de Dumnezeu. În Săptămâna și Duminica Lăsatului sec de brânză, Biserica ne invită să ne pregătim pentru călătoria spirituală a Postului Sfințelor Paști, la capătul căreia ne vom întâlni în bucuria pascală cu Hristos, Care prin Jertfa și Învierea Sa ne-a dăruit Raiul pierdut prin nepostirea lui Adam: „Depărtați fiind, Doamne, din Rai mai înainte pentru mănecarea cea din lemn, iarăși ne-ai adus pe noi prin Crucea și prin patima Ta, Mântuitorule și Dumnezeu meu. Prin care întărește-ne să săvârșim postul, prin cuvioasă curăție, și să ne închinăm dumnezeieștii Învieri, Paștilor celor mântuitoare; cu rugăciunile Celeia ce Te-a născut pe Tine” (Utrenia Duminicii Lăsatului sec de brânză). ❀

POMELNICUL, LISTA DRAGOSTEI CREȘTINE (I)

Adică: să-i însănătoșească, să-i întărească în încercările prin care trec, să-i scoată din vreun necaz, să-i călăuzească sau, cum spune o rugăciune din cadrul Sfintei Liturghii, să le dăruiească „spor în viață, în credință și în înțelegerea cea duhovnicească”. Așadar, îi pomenim pe semenii noștri pentru că le dorim binele, pentru că nu suntem indiferenți față de necazurile sau frământările lor, pentru că, într-un cuvânt, vrem să se mântuiască.

Pomenirea este o manifestare a dragostei, o încercare de a împlini îndemnul Mântuitorului Hristos: „întru aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei dacă veți avea dragoste unul către altul” (Ioan 13, 35).

Există mai multe feluri de pomelnice?

Da: pomelnicul pe care îl ducem la biserică pentru a fi pomenit de preot și pomelnicul personal. Cel din urmă este foarte important, pentru că de multe ori se întâmplă ca un creștin să aducă la biserică un pomelnic și să considere că a făcut tot ceea ce trebuie. În realitate, este nevoie și de multă rugăciunea personală. Și aici ar trebui să existe un pomelnic. Acesta - fie că este scris, fie că nu - este de dorit să cuprindă cât mai multe nume: de la cei apropiați din familie - soț, soție, copii, părinți, bunici, nași, prieteni - până la nefericiții acestei lumi. Părintele Sofronie Saharov ne îndeamnă: «Când vă rugați, rugați-vă pentru toți și pentru fiecare. Și adăugați: „Pentru rugăciunile lor, pentru rugăciunile lui, miluiește-mă și pe mine”. Astfel, puțin câte puțin conștiința voastră se va lărgi.»

După cum spune și Părintele Cleopa: „dacă faci, mamă, pomelnic pentru ai matală, la Liturghie, pune și unul sau doi săraci sau o văduvă pe care nu are cine o pomeni și a murit, săraca. Este mare pomană. Asta se cheamă milostenie duhovnicească. Este mai mare decât aceea când îi dai o haină sau o mâncare omului, că-l ajuți dincolo, în veșnicie.”

Cum se face un pomelnic

În pomelnicul ce urmează a fi dus la biserică se trec numai numele de botez ale celor pe care dorim să-i pomenim (Ioan, Ana, Elena etc.). În cazul clericilor, numele este însoțit de denumirea treptei preoțești („preotul Ioan” sau „ieromonahul Varsanufie”); la fel pentru monahi („monahia Olimpiada”). Cei vii vor fi grupați împreună, la fel cei adormiți, men-

Pomelnicul este o listă cu numele persoanelor în viață sau decedate pe care credincioșii le dau preotului pentru a fi pomenite în timpul Sfintei Liturghii sau a altor slujbe religioase ori rugăciuni. Scopul lui este mijlocirea către Dumnezeu pentru cei înscrși pe el, dorind ca Dumnezeu să caute cu milă spre cei pomeniți și să le îplinească cererile cele de folos.

ționându-se deasupra fiecărui grup: vii sau adormiți. Potrivit tradiției bisericești, lista de nume trecute în pomelnic trebuie să înceapă cu preotul care te-a botezat, cu cel care te-a cununat, urmate de duhovnicul (familiei), nașii de botez, nașii de cununie, bunicii, părinții, frații și surorile, socrii, cumnații, soțul sau soția și copiii, finii de cununie, finii de botez, mătuși, unchi, verișori, prieteni, alte persoane pentru care ne rugăm și ultimul pe listă numele nostru.

Slujbele Bisericii la care sunt pomeniți cei vii și cei adormiți

La Sfânta Liturghie se pomenesc atât viii, cât și cei adormiți, iar în pomelnicul pe care îl aducem la altar să-i trecem și pe cei vii, și pe cei morți. La Sfântul Maslu se aduc numai pomelnice pentru cei vii. La fel și pentru slujba Acatistului. Pomelnice numai cu numele celor adormiți se aduc pentru slujba Parastasului.

Trecem în pomelnic necazurile, dorințele noastre pentru care ne rugăm?

Deși de multe ori se aduc la altar pomelnice în care sunt trecute adevărate povestiri sau dorințe nepotrivite cu viețuirea creștină, este bine să scriem numai numele de botez, eventual cu însemnarea celor care sunt bolnavi sau într-o situație specială (de ex. „Ioan, bolnav”; „Ana, proces”) ca să știe preotul cum să se roage. În general numele de botez este suficient, Dumnezeu știind mai bine decât omul însuși ce anume îi este acestuia de folos.

Cum ne putem ruga pentru cei de altă credință, cu păcate grele sau rătăciți de la credință?

Un bun creștin nu poate să nu se roage pentru întreaga lume, îmbrățișându-i pe toți în dragostea sa. Pentru cei de altă credință și pentru cei cu păcate mari sau rătăcire în credință ne putem ruga în rugăciunea personală zilnică, dar și la slujba Sfântului Maslu, a Acatistului, a Paraclisului, nădăjduind că mila lui Dumnezeu, atingându-le și acestora sufletul, îi va mișca spre înnoirea vieții. E bine să întrebăm de fiecare dată preotul, atunci când nu știm sau avem dubii.

Pe cine nu pomenim la Sfânta Liturghie?

Întrucât în cadrul Sfintei Liturghii sunt chemați la împărtășirea cu Trupul și Sângele lui Hristos numai cei care mărturisesc aceeași credință și sunt într-o stare duhovnicească corespunzătoare (într-o stare de pocăință), nu pot fi trecuți în pomelnic cei de altă credință (heterodocși sau adepți ai altor religii), vrăjitorii, descântătorii sau cei care sunt cunoscuți ca trăind, persistând, în păcate grave (ucidere, adulter, necununați etc.).

În cazul celor adormiți, nu pot fi trecuți în pomelnic cei care s-au sinucis pentru că, omorându-se, au refuzat darul vieții primit de la Dumnezeu și L-au refuzat pe Dumnezeu. Sfântul Nicodim Aghioritul numește sinuciderea treapta a douăsprezecea și ultimă a păcatului. Nu pot fi trecuți în pomelnic nici copiii morți nebotezați sau pruncii avortați. ❀

NOI ÎNȘINE SUNTEM

CARTEA CARE SE VA DESCHIDE LA JUDECATĂ

Căutând să afle cât mai adânc tainele vieții umane, oamenii de știință au descoperit că, în alcătuirea cea mai launtrică a omului, materia se prezintă în forma unui fir, un cromozom lung de vreo 2500 km!

De-a lungul acestui fir, din loc în loc, se află niște semne caracteristice, niște îngroșări, despre care s-a descoperit că reprezintă, pe de o parte, moștenirea ereditară cu care se naște omul, iar pe de alta, înregistrarea întregii experiențe personale a omului.

Astfel, tot ce face omul, tot ce simte, tot ce gândește lasă un semn pe acest fir, se înscrie pe el ca pe o bandă magnetică. Or, trupul omenesc este alcătuit din multe miliarde de celule și în fiecare celulă se află câte două fire de acest fel. Deci viața și experiența omului se înscriu pe fiecare

Ce putem face pentru copiii care nu mai merg la biserică?

Să vă duceți singură și să postiți și pentru ei. Să-i duceți pe pomelnici la fiecare Sfântă Liturghie și să credeți că ei se vor întoarce la Biserică atunci când vor fi liberi. Acum ei au intrat într-o etapă în care nu mai cred ce spune bunica. Dar va veni o vreme când vor descoperi că tot ce a zis bunica este adevărat. Cunosco oameni în penitenciar care atunci când au intrat acolo (să ferească Dumnezeu pe toată lumea să intre acolo ca deținut) și-au amintit tot ce-i învățaseră bunicele lor...

Am întâlnit un om mare cât un munte, care mi-a zis: „Măicuță, eu când am intrat aici, nu știam decât Îngerelul!” Și să vedeți așa un om mare care zice „Înger, Îngerășul meu”... Dar dacă atâta știa... Și mi-a spus: „M-a învățat pe mine mamaia când eram mic”. Mamaia aceea l-a scăpat! Omul acesta s-a spovedit, omul acesta s-a întors la Dumnezeu, omul acesta va intra în rai.

Nu știm, să nu deznădăjduim, noi să nu-i părăsim și să-i ducem noi la Dumnezeu, și atunci ei sunt în siguranță, pentru că atunci când se vor lovi pe cale și vor simți durerea, vor ști să se întoarcă acolo unde îi dusesese mamaia când erau mici și au simțit mângâiere și dragoste. (Schimonahia Siluana Vlad; doxologia.ro) ❖

părticică a ființei lui, în adâncul alcătuirii lui, ca într-o carte. Un gând frumos, o faptă bună, o rugăciune fierbinte, un gest binevoitor lasă urme pe fiecare din miliardele de cromozomi care alcătuiesc făptura lui: schimbă, înfrumusețează. Un sentiment de ură, o izbucnire de mânie, un cuvânt jignitor se înscriu de asemenea și întreaga alcătuire a omului se degradează, se urâște.

Concluzia? Noi înșine suntem cartea și tot noi cei care scriem în carte. Mare taină a ființei omenești se descoperă aici!

La Înfricoșătoarea Judecată „se vor deschide cărțile”, adică cele scrise în

taină, zi de zi, clipă de clipă, de-a lungul vieții sale, vor ieși la iveală și vor fi văzute de toată lumea. (Ieromonah Petroniu Tănase) ❖

Ce înseamnă „bogdaproste”?

Prin milostenie punem început unui bine, pe care Dumnezeu îl va desăvârși. Din această perspectivă, scopul faptei de milostenie nu se limitează doar la a face un bine cuiva, ci trebuie să urmărim a-l face mai bun, a-i spori calitatea de om. Iată de ce milostenia trebuie privită ca o acțiune complexă, în care, făcând uz de toate mijloacele de care dispunem, trebuie să-l ridicăm pe semenul nostru la o condiție materială, morală și spirituală superioară.

Beneficiarul faptei de milostenie este dator să se roage lui Dumnezeu pentru binefăcătorul său sau să rostească măcar „Bogdaproste”,

formulă de mulțumire utilizată des de credincioși, mai ales când se primește ceva pentru sufletele celor adormiți.

Cuvântul bogdaproste/bogdaproste vine de la substantivul propriu Bog - Dumnezeu, plus verbul (la imperativ!) da prostit, ceea ce s-ar traduce prin „Dumnezeu să ierte!”. Iertarea sau mântuirea primită de la Dumnezeu înseamnă absolut totul. Cei vii îi pot ajuta mult pe frații lor cei adormiți prin milostenie și rugăciune. De fiecare dată spusă de către cei vii, rostirea bogdaproste poate înseamnă deodată mulțumire pentru cele primite și rugăciune pentru cei adormiți. ❖

Faceți milostenie sufletească în fiecare zi

Faceți milostenie sufletească în fiecare zi, că milostenie trupească nu prea avem de unde. Ce înseamnă milostenie sufletească? Să iei o carte sfântă sau Noul Testament și să mergi la un creștin bolnav, la o bătrânică, la un om sărac și să îi citești de acolo un capitol sau să faceți rugăciune, să citiți un acatist sau Paraclisul Maicii Domnului. Și te închini și se bucură și bolnavul și tu că ai făcut o milostenie. Deci, fă milostenie nu cu bani, ci fără bani, că e mai mare milostenia sufletească, să mângâi un om, să mergi la un bolnav, să-i duci o carte bună, să-i duci o cruciuliță sau, mai ales, să duci la preot pe o rudă de a ta, sau bărbatul, sau soția,

sau copilul, sau fata, că poate nu sunt spovediți de mulți ani de zile.

Deci, a duce un om, care nu s-a spovedit de mult timp, la preot, este cea mai mare milostenie. Să fie și el spălat, curățit și împăcat. Sau pe altul să-l îndemni la biserică duminică, să nu lucreze, sau pe altul să-l îndemni să meargă la un spital, pe altul să-l îndemni să se împăce cu soția, cu copiii. Îndemnați lumea spre biserică, spre duhovnic, spre Hristos. Nu îi oferi bani, nu îi oferi cadouri, ci Îl oferi pe Hristos, Care e mai scump decât toate. Deci iată atâtea fapte de milostenie pe care puteți să le faceți. (Mi-e dor de Cer, Viața părintelui Ioanichie Bălan) ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 19-26 FEBRUARIE 2023

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 19.02	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica Înfricoșătoarei Judecăți (a Lăsăturii sec de carne) Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 22.02	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfântul Maslu (Zi aliturgică)
Vineri 24.02	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Vecernie (Zi aliturgică)
Sâmbătă 25.02	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie; Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 26.02	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (a Lăsăturii sec de brânză) Utrenia, Sfânta Liturghie